

This question paper contains 5 printed pages]

JR—76—2023

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (Second Year) (External) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

ECONOMICS

Paper-VIII

(Research Methodology in Economics)

(Friday, 8-12-2023)

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—100

N.B. :- (i) Attempt all questions.

(ii) All questions are equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) Explain the objectives and importance of the research.

संशोधनाची उद्दिष्टे आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

(b) State the need of research design and describe its steps.

संशोधन आराखड्याची आवश्यकता सांगा व त्याच्या पायऱ्यांचे वर्णन करा.

P.T.O.

2. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (a) Write the methods of data collection and explain the sources of secondary data collection.

माहिती संकलनाच्या पद्धती लिहा व द्वितीय माहिती संकलनाचे स्रोत स्पष्ट करा.

- (b) What is ideal research design ? Explain the components of ideal research design.

आदर्श संशोधन आराखडा म्हणजे काय ? आदर्श संशोधन आराखड्याचे घटक स्पष्ट करा.

3. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (a) What is direct investigation method ? Explain the merits and demerits of direct investigation method.

प्रत्यक्ष अन्वेषण पद्धती म्हणजे काय ? अन्वेषण पद्धतीचे गुण-दोष स्पष्ट करा.

- (b) Calculate the mode based on given data :

Age (Years)	No. of Teachers
0-10	1
10-20	3

WT

(3)

JR—76—2023

20-30	4
30-40	7
40-50	8
50-60	9
60-70	2
70-80	1

दिलेल्या माहितीच्या आधारे बहुलक काढा :

वय (वर्षे)	शिक्षकांची संख्या
0-10	1
10-20	3
20-30	4
30-40	7
40-50	8
50-60	9
60-70	2
70-80	1

P.T.O.

WT

(4)

JR—76—2023

4. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) Explain non-probability sample selection methods.

बिगर संभाव्यता नमूना निवड पद्धती स्पष्ट करा.

(b) Calculate the mean deviation and its coefficient based on the following data :

Size	Frequency
0-10	5
10-20	10
20-30	13
30-40	15
40-50	20
50-60	15
60-70	5
70-80	15

खालील माहितीच्या आधारे माध्य विचलन आणि त्याचा गुणांक काढा :

आकार	वारंवारिता
0-10	5
10-20	10
20-30	13

WT

(5)

JR—76—2023

30–40	15
40–50	20
50–60	15
60–70	5
70–80	15

5. Write short notes on any *two* from the following : 20

- Problem formulation
- Probability sample selection methods
- Secondary data
- Lorenz curve.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- समस्या सुत्रन
- संभाव्यता नमूना निवड पद्धती
- दुय्यम माहिती
- लॉरेन्झ वक्र.

JR—76—2023

5